

SOORTEN

Monitoring van natuurherstel

SAMENHANG en COORDINATIE

Meer, Beter, Mooier

Sander Turnhout

Alle soorten tellen mee

Mooie soorten

Nuttige soorten

Gezellige soorten

Indicatorsoorten

Beleidsrelevante soorten

Lekkere soorten

Spannende soorten

Gemene soorten

Obscure soorten

OVERAL EN ALTIJD

DOOR IEDEREEN
VOOR IEDEREEN
MET IEDEREEN

2015 – 2019 Beleidsdoorlichting LNV

→ we kunnen geen uitspraken doen over effecten van beleid en beheer

2019 PAS–arrest

→ wetenschappelijke zekerheid over effecten van maatregelen is nodig om de vergunningverlening vlot te trekken en eventuele drempelwaardes mogelijk te maken

De oplossing is samenhang

Ecologie + bestuurskunde + rechten + sociale wetenschappen

Artikelen

Dr. S. Turnhout, prof. dr. R. Beunen, prof. dr. ir. M.F. Wallis de Vries & prof. dr. I.J. Visseren-Hamakers¹

Juridische borging van beleid vereist betere samenhang tussen natuurmonitoring en evaluatie van beleid²

7 praktische tips

M en R 2024/58

van beleid niet bij de beleidsevaluaties betrokken. Een bijkomend probleem is dat door de decentralisatie geen landelijk beeld gegeven worden van bestedingen en de effecten ervan. Dat is een ernstige zaak.

De gebrekkige informatiepositie van waaruit het ministerie opereert, werd ook breed uitgemeten tijdens de technische briefing over de policy brief 'Uitweg uit de stikstofcrisis' van

Wat is natuurmonitoring?

Drie soorten monitoring

Output: SNL & ANLB – is er gemaaid?

Outcome: NEM - Rapportage Vogel- en Habitatrichtlijn; hoe gaat het met de soorten?

Effectmonitoring: OBN – Ontwikkeling Beheer Natuurkwaliteit; wat werkt en wat niet?

Met elk eigen voor- en nadelen

Output: kemphaangraslandbeheer leidt niet tot meer kemphanen

Outcome: trendlijnen zeggen niet zomaar iets over oorzaken (correlatie is geen caus)

Effect: duur, kortjarig, geografisch beperkt & niet opschaalbaar

Effecten en causaties uit monitoringdata

Standaardisatie maakt het mogelijk om effectuitspraken te kunnen maken

Vergelijk A met B en controleer met C (voorbeeld: Nijssen e.a. 2014 Stichting Ba

Standaardisatie én massa maakt het mogelijk om causatie in beeld te brengen

Vereisten

‘Volledige’ soortgroepen

Meerjarige reeksen

Hoge dichtheid in datapunten

Methodologische samenhang

Nationale Databank Flora en Fauna en Netwerk Ecologische Monitoring

Traditie sinds 1845

Voortdurende groei – kwalitatief en kwantitatief

Geen land ter wereld...

NATIONALE DATABANK
FLORA EN FAUNA

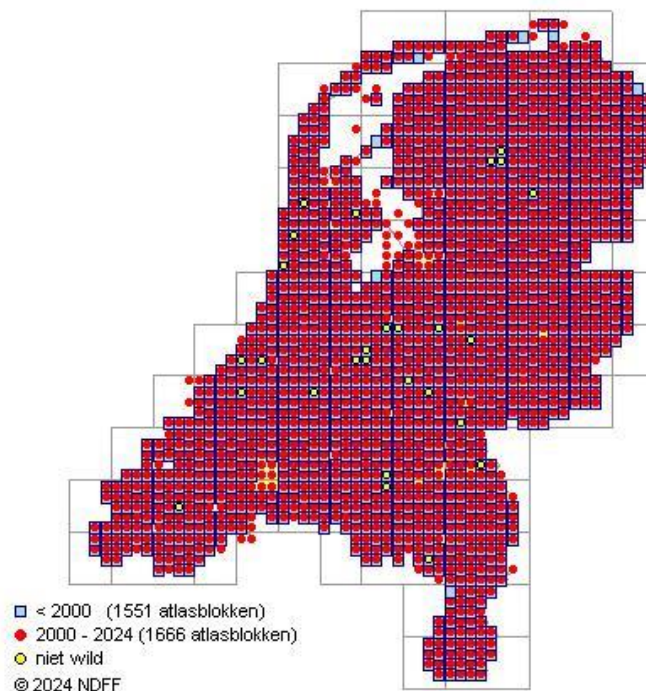

Gaming

Natuursport

Hokken kleuren

Slootjesdagen

Obbs-en

Regeerakkoord en programma kabinet Schoof

Transformaties: mensen die gaan vogelen worden vogelaar

Geneeskunde als voorbeeld

Big data

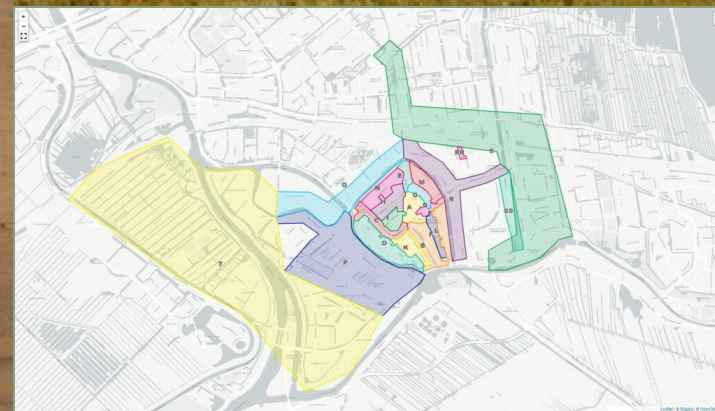
Participatieve monitoring

Proof of concept

'de meest vlinders vang ik op de vogelakker
mensen die vogels kijken worden vogelaar

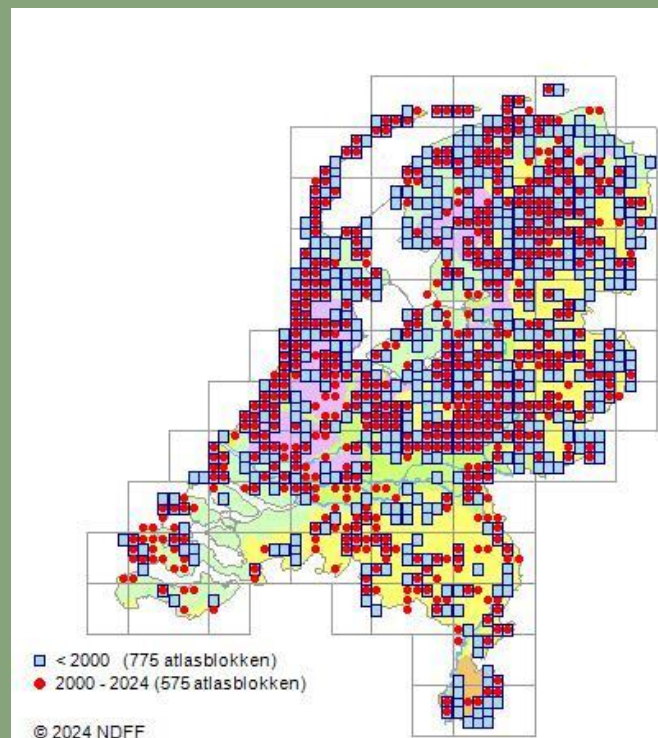

Wat betekenen data?

Goed of slecht?

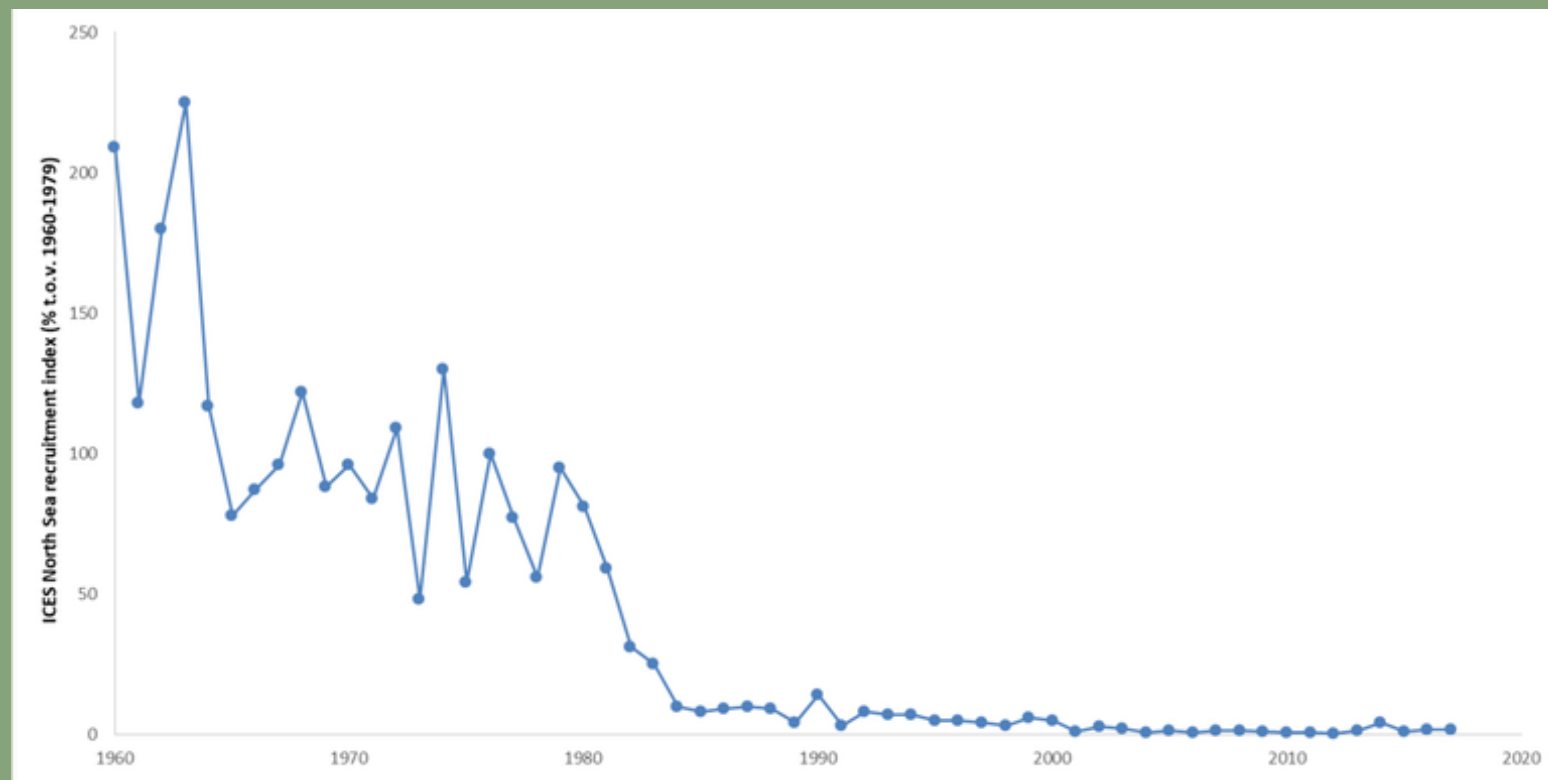
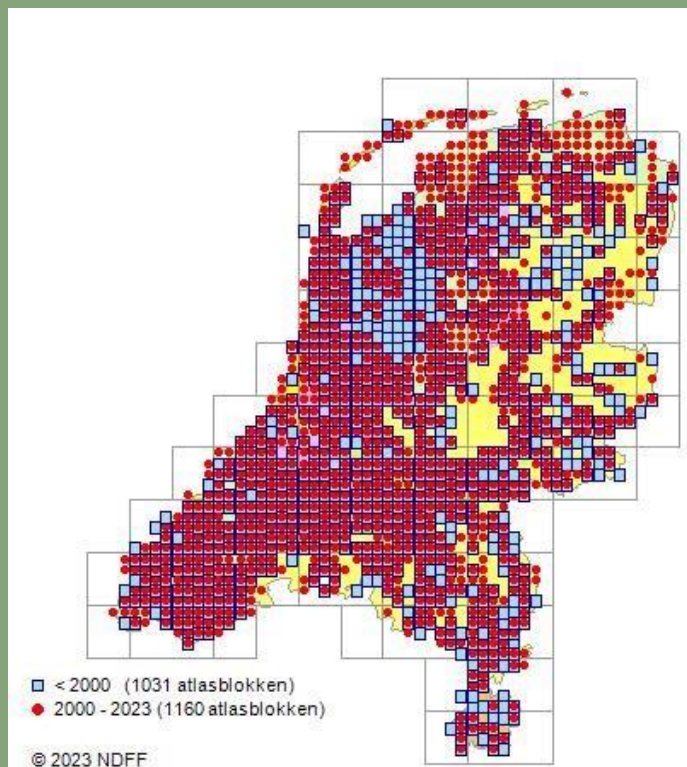
Rouwmantel

Rouwmantel komt
in Nederland niet voor

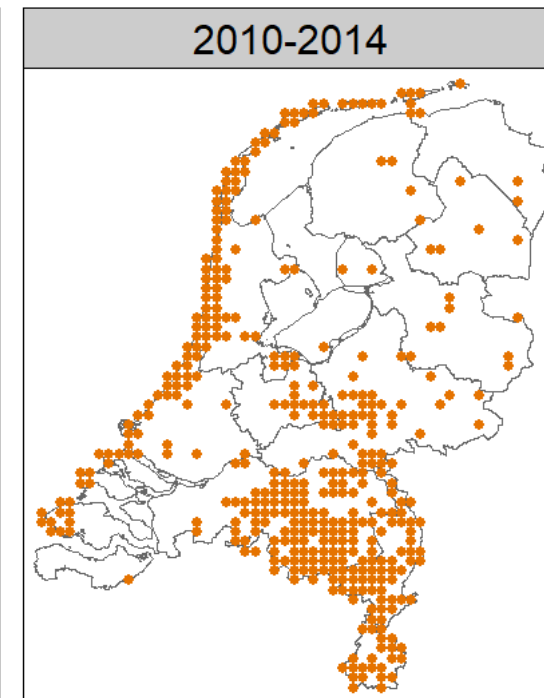
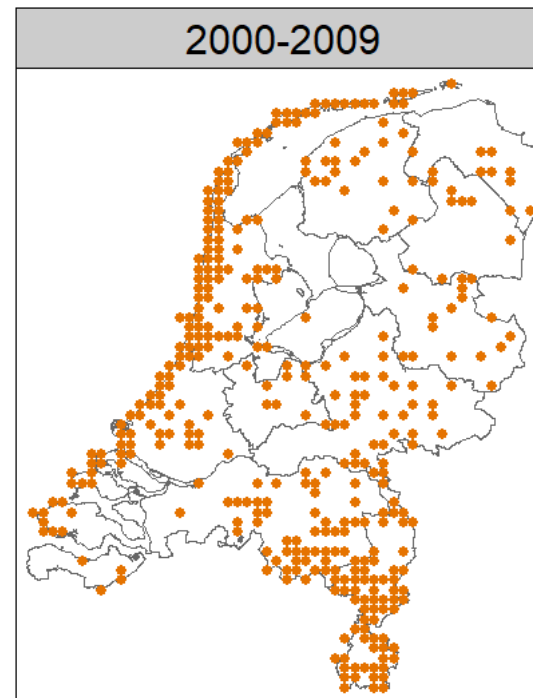
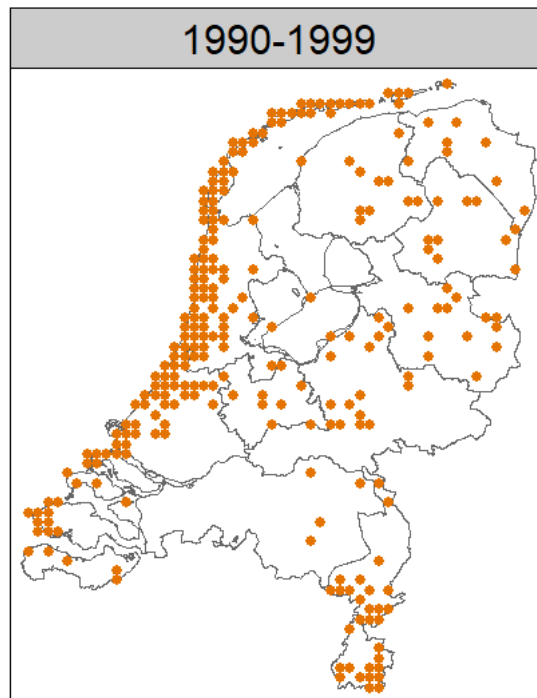
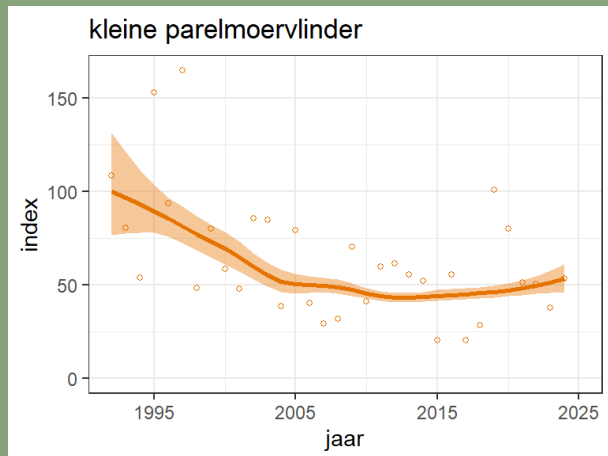
Goed of slecht?

Paling

Goed of slecht?

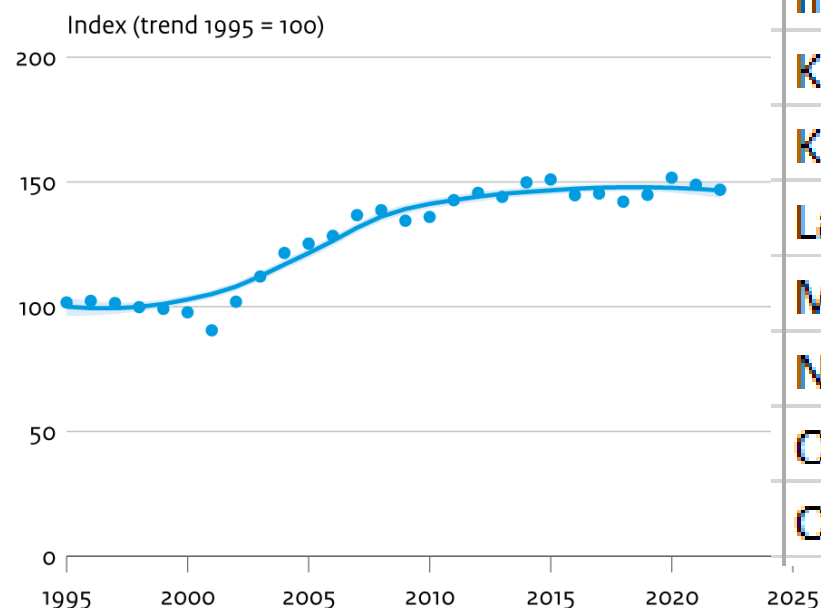
Kleine parelmoervlinder

Goed of slecht?

Zoogdieren

Bron: NEM (Zoogdierverseniging, CBS)

CBS/okt23
www.clo.nl/nl157108

Ingekorven vleermuis	populatie-aantal	Matige toename
Kleine marters	populatie-aantal	Matige afname
Konijn	populatie-aantal	Matige afname
Laatvlieger	populatie-aantal	Matige afname
Meervleermuis	populatie-aantal	Matige toename
Noordse woelmuis	verspreiding	Matige afname
Ondergrondse woelmuis	verspreiding	Stabiel
Otter	verspreiding	Sterke toename

Goed of slecht?

100.000 reeën

Play around!

SoortenKijker

[Over ons](#) [Cursussen](#) [Actueel](#) [Kenniskbank](#) [Contact](#) [Activiteiten](#)

[Home](#) > [Cursussen](#)

Basiscursus Planten en Dieren Herkennen

Hoe herken je verschillende Nederlandse plant- en diersoorten en waar en hoe leven ze? Zwemt hier een otter of een bever? At de eekhoorn of de specht van deze dennenappel? Welke vlinder vliegt er in de tuin? Dat – en meer – leer je in de Basiscursus Planten en Dieren Herkennen in 11 online lessen.

Doe mee met de Basiscursus planten en diere...

Watch on YouTube

- ✓ Leer alles over herkenning en leefwijze van soorten
- ✓ 11 online lessen met meer dan 60 lesvideo's
- ✓ Leer in je eigen tempo en kijk onbeperkt terug

De kosten van de cursus:

De totale kosten voor de cursus bedragen € 75,-

[Basiscursus planten en dieren herkennen - soortennl.nl](#)

Inhoudsopgave